

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Asuntopolitiikka ja asumisen tukeminen

Ekosysteemifoorumi 26.11.2018

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri
Kimmo Tiilikainen

Asumiseen vaikuttavia keskeisiä yhteiskunnan muutostrendejä

- **Kaupungistuminen jatkuu**

Suurten kaupunkiseutujen haaste, erityisesti kohtuuhintaisen asuntotarjonnan riittämättömyys, Helsingissä ahtaasti asuminen yleistyy

- **Maahanmuutto suuntautuu erityisesti kaupunkeihin**

Maahanmuuttajat ovat kantaväestöä heikommassa asemassa asuntomarkkinoilla

- **Ikääntyneiden määrä kasvaa**

kotona asumisen tukeminen, yhteisöasuminen, esteettömien asuntojen tarve

- **Asuinalueiden segregaatiokehitys vahvistuu**

- **Alueellinen polarisoituminen**

Asuntojen suuri kysyntä vs. tyhjät asunnot

Kenelle valtion tukea asumiseen?

- PL 19 §:n 4 momentti: *Julkisen vallan tehtävänä on edistää jokaisen oikeutta asuntoon ja tukea asumisen omatoimista järjestämistä.*
- Asumisen tuet kohdistuvat pääsääntöisesti pienituloisille ja erityisryhmille (sellaisille ryhmille, joilla asumismenot uhkaavat muodostua tuloihin nähden korkeiksi)
 - Ei tukea niille, joilla tuloja ja varallisuutta sekä muut mahdollisuudet asumisensa järjestämiseen
 - Kuitenkin esim. omistusasumisen verotuet, kuten asuntolainojen korkojen verovähennysoikeus

Asuntotuotanto ja toimijakenttä

Asumisen tukimuodot

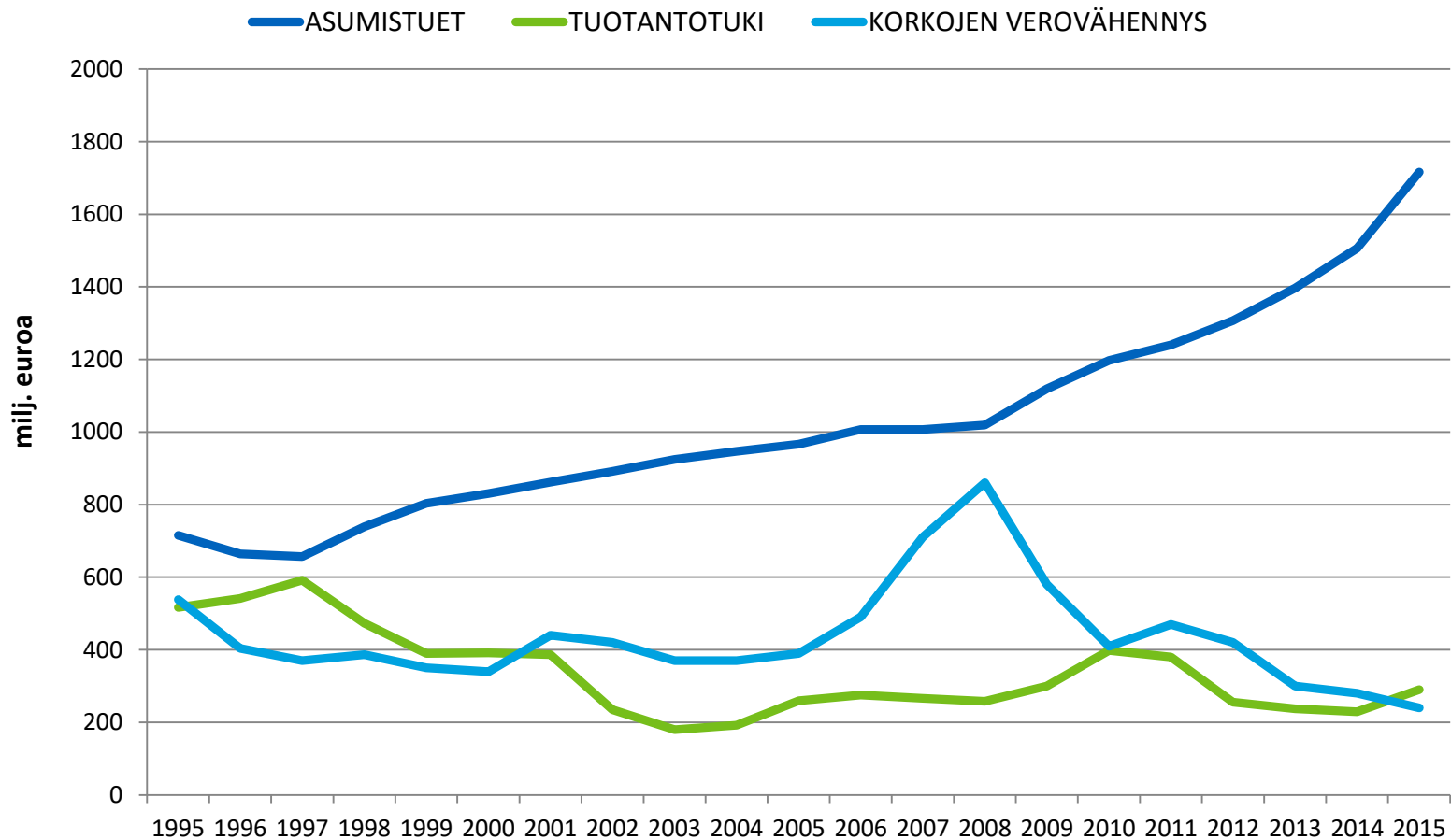
Kysyntätuet

- Asumistuki ja toimeentulotuki sekä omistusasumisen verotuet
- Pyritään tasaamaan pienituloisten korkeita asumiskustannuksia.

Tuotantotuet

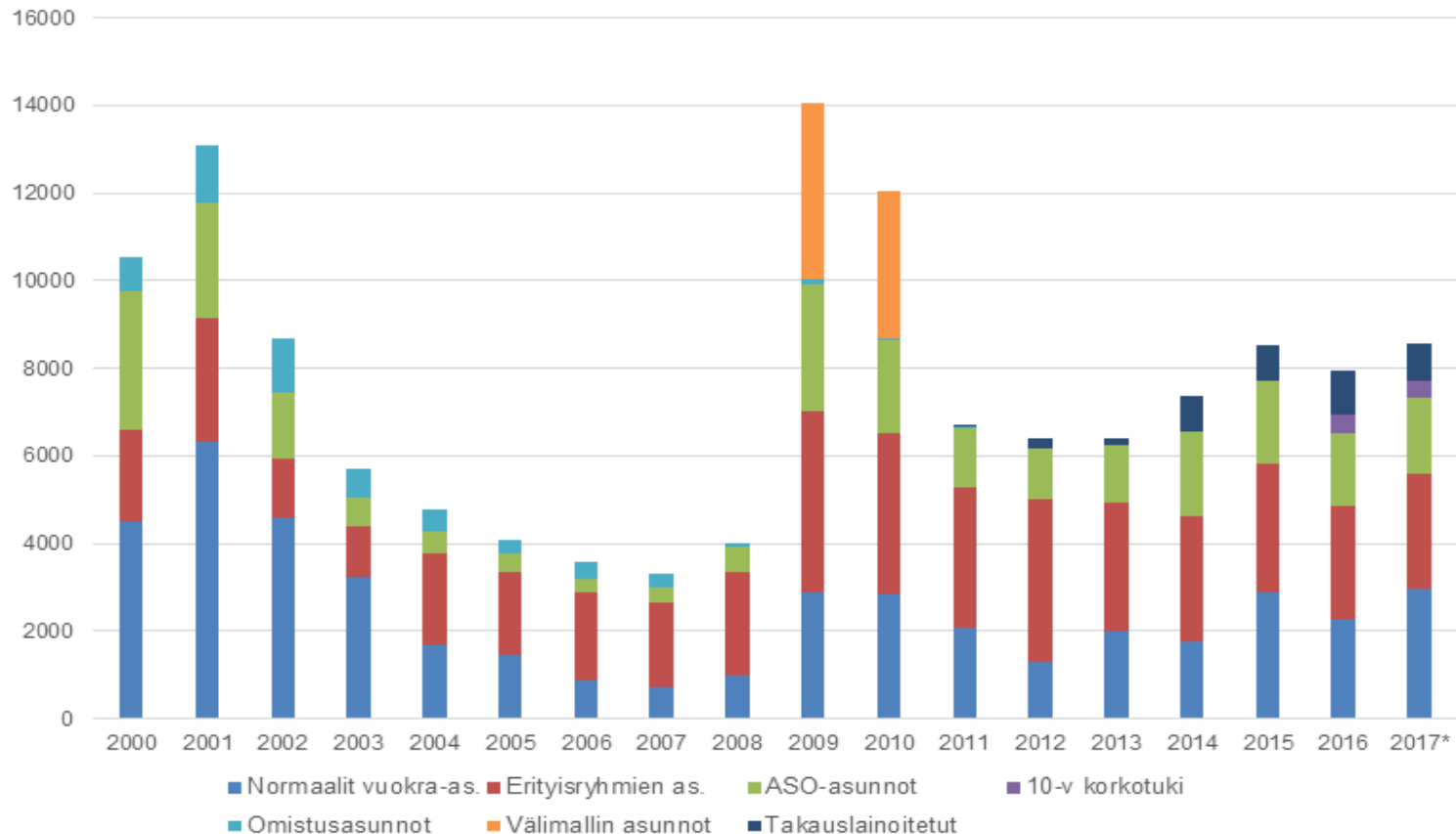
- Korkotuet, avustukset ja takaukset asuntotuotantoon
- Pyritään edistämään pieni- ja keskituloisten ja erityisryhmien asumisedellytyksiä varsinkin kasvukeskusalueilla sekä aikaansaamaan eheitä ja monimuotoisia asuinalueita.
- Taustalla myös esim. elinkeinopolitiikka, verotus sekä rakentamisen ja maankäytön suunnittelujärjestelmän sääntely
- Valtion rooli asuntomarkkinoilla on täydentää markkinoiden toimintaa siltä osin kuin markkinaehtoiset mekanismit eivät toimi riittävällä tavalla ja tuota ihmisten tarpeita vastaavia asumisratkaisuja.

Asumisen tukien kehitys*

*Kuvio ei sisällä toimeentulotukea eikä laskennallisia verotukia oman asunnon myyntivoittoon ja asuntotulon verottomuuteen liittyen.
Lähde: YMRa 4/2015.

Alkava ARA-tuotanto 2000-luvulla tukimuodon mukaan

Alkava ARA-tuotanto 2000-luvulla tukimuodon mukaan (ARA-tuotanto 2017-selvitys, ara.fi/tilastot)

Asumisen tuki- ja verojärjestelmän tavoitteet

Asumisen tuki ja verojärjestelmien vaikuttavuus -hankeryhmä
2015

1. Hyvän tukijärjestelmän kriteerit

- Tukimuodot ovat vaikuttavia ja kustannustehokkaita
- Vääristymät ovat mahdollisimman pienet

2. Asuntopoliittiset tavoitteet

- Asuntoja on kysyntään nähden riittävästi
- Asuntomarkkinat ovat vakaat
- Tulotason mukainen kohtuuhintaisuus
- Eheä yhdyskuntarakenne ja monipuolinen asukasrakenne
- Asuntokannan kunto
- Esteetön asuntokanta ja asuinympäristö

Tulevaa asuntopolitiikassa

Tarkastusvaliokunnan asuntopoliittinen mietintö (TrVM 3/2018)

- Toimenpiteinä esim. 8 vuoden kokonaisvaltainen asuntopoliittinen kehittämisohjelma, kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon lisääminen, MAL-sopimusten kehittäminen ja taantuvien alueiden ongelmien ehkäiseminen
- Koko eduskunta hyväksynyt toimenpiteet

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus

- Parlamentaarinen valmistelu 2018-2021

Perusturvan uudistus

- TOIMI-hanke
- Tarkastusvaliokunnan mietintö: asumistukijärjestelmän kehittämistarpeet arvioidaan osana sosiaaliturvauudistusta